

SFS 1972:119

Utkom från trycket

den 9 maj 1972

Lag

om fastställande av könstillhörighet i vissa fall;

given Stockholms slott den 21 april 1972.

Vi GUSTAF ADOLF med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

1 § Den som sedan ungdomen upplever att han tillhör ett annat kön än det som framgår av² folkbokföringen och sedan avsevärd tid uppträder i enlighet härmed samt måste antagas även framdeles leva i sådan könsroll kan efter egen ansökan få fastställt att han tillhör det andra könet. Fastställelse får ske utan hinder av att sökanden tidigare erhållit fastställelse enligt 2 §.

Fastställelse enligt första stycket meddelas endast om sökanden fyllt arton år och undergått sterilisering eller av annan orsak saknar fortplantningsförmåga.

2 § Föreligger hos någon sådan missbildning av könsorganen som kan ge anledning till tvekan om hans kön, kan han efter ansökan erhålla fastställelse som avses i 1 §, om det är förenligt med utvecklingen av könsrollen samt rättelse av missbildningen kan ske så att organen bättre överensstämmer med önskad könstillhörighet eller, där rättelse ej anses påkallad, sådan könstillhörighet är mest förenlig med sökandens kroppsliga tillstånd.

Gäller ansökan som avses i första stycket den som fyllt aderton år eller som är yngre men likväl ej står under annans vårdnad, göres ansökningen av honom själv. För annan göres ansökningen av vårdnadshavaren. Avser ansökningen barn som fyllt tolv år, får fastställelse meddelas endast om barnet lämnat sitt samtycke.

3 § Fastställelse enligt 1 eller 2 § får meddelas endast för ogift svensk medborgare.

4 § Avser någon att söka fastställelse enligt 1 eller 2 § får efter särskilt tillstånd ingrepp ske i hans könsorgan i syfte att göra dem mer lika det motsatta könets. Tillstånd får meddelas endast om förutsättningar för fastställelse föreligger.

Ansökan om tillstånd göres av den som får söka fastställelse. Bestämmelsen i 2 § andra stycket tredje punkten äger motsvarande tillämpning.

Anvisas ej viss läkare, när tillståndet meddelas, utföres ingreppet på sjukhus av där anställd läkare. Om sterilisering och kastrering finns särskilda bestämmelser.

5 § Fråga om fastställelse enligt 1 eller 2 § eller om tillstånd enligt 4 § prövas av socialstyrelsen.

6 § Talan mot socialstyrelsens beslut enligt denna lag föres hos kammarrätten genom besvär.

7 § Den som tagit befattning med ärende enligt denna lag får inte obehörigen röja vad han därvid erfarit om enskildas personliga förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100)³.

8 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet verkställer ingrepp som avses i 4 § i strid med denna lag dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1972.

¹ Prop. 1972:6, SoU 2, rskr 88.

² Ändrades från "det som antecknats för honom i kyrkobokföringen" till "det som framgår av folkbokföringen" av riksdagen den 30 maj 1991, med ikraftträdelse 1 juli samma år. SFS 1991:514.

³ Skrivningen "Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter häremot dömes till böter eller fängelse i högst ett år. Allmänt åtal får väckas endast om målsägande anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från

allmän synpunkt." ändrades av riksdagen i 1975. (1975:737) Vid en ännu senare ändring ersattes hela stycket med en hänvisning till sekretesslagen för reaktion och straffpåföljd. Beslutat av riksdagen 30 april 1980, med ikraftträdelse 1 januari 1981. Prop. 1979/80:80. KU 45, rskr 269. SFS 1980:214.

Kommentar: Den ursprungliga lagen med senare justeringar har sammanförts i ett samlat dokument av Jenny Sand, som också tillfogat upplysande fotnoter om justeringarna. Med förbehåll om skrivfel, detta är en oofficiell elektronisk version.